

กลอนแห่งชีวิต

เรณู วัฒนคุณ

กลอนแห่งชีวิต

โดย

เรณู วัฒนคุณ

(ร. ดาวราย)

จัดพิมพ์โดย

สำนักคั่นคว่ำทางวิญญาณ

คำนำ

ของผู้จัดพิมพ์

หนังสือ “กลอนแห่งชีวิต” เป็นหนังสือเล่มที่สอง ซึ่งคุณเรณู วัฒนคุณ ได้มอบให้สำนักค้นคว้าทางวิญญูณ จัดพิมพ์แจกจ่ายและจำหน่ายนำบ้จจัยมาเป็นทุนของสำนักค้นคว้าทางวิญญูณ ซึ่งเล่มแรกนั้นคือ “นารู—นาร่าน”

หนังสือ “กลอนแห่งชีวิต” นี้ แม้แต่คุณเรณูผู้แต่งเองก็มิได้คาดคิดว่า จากการดำเนินชีวิตด้วยความเสียสละ อดทน ต่อสู้ต่อการทำความดีมาตลอด จนกลั่นกลองออกมาเป็นคำกลอนแต่ละบท ๆ เป็นเวลาถึงประมาณ ๑๕ ปีนั้น จะได้บทกลอนมากมายถึงเพียงนี้ ท่านผู้อ่านจะเห็นได้ว่า กลอนทั้งเล่มมิได้ติดต่อกันไปเรื่อย ๆ ึ่ง ึ่ง ึ่ง เพราะว่ กลอนแต่ละบทนั้นจะถูกกลั่นกรองออกมาจากความรู้สึกนึกคิด และการดำเนินชีวิตในช่วงนั้นจริง ๆ และจะสังเกตได้อีกอย่างหนึ่งว่า กลอนแต่

ละบทหนักมีลักษณะเป็นคติธรรมทั้งสิ้น ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า เจ้าของบทกลอนนั้นมึนจิตใจอยู่ด้วยความดีตลอดเวลา และกลอนต่าง ๆ เหล่านี้ ได้ตีพิมพ์ลงในหนังสือวารสารต่าง ๆ เป็นต้นว่า สตรีสาร ลลนา และโดยเฉพะหนังสือ พระสยาม ซึ่งเป็นหนังสือของธนาคารแห่งประเทศไทยมาแล้วทั้งสิ้น บทกลอนเหล่านี้ หม่อมเจ้าหญิงวิสาขานุกูล (สวัสดิวัตน์) อุทานว่า ซึ่งเงินพระขนัญญาของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ทรงชอบมาก และได้ช่วยแปลบทกลอนเหล่านี้เป็นภาษาอังกฤษ

หนึ่งในขณะที่พำนักอยู่ในประเทศญี่ปุ่น ก็เคยได้รับเชิญให้ไปพูดโคลงกลอนสัมผัสภาษาอื่นออกทีวี เป็นผลทำให้ นายชินตาโร ฟุกุชิมะ Shintaro Fukushima ประธานสำนักพิมพ์ The Japan Times ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ฉบับภาษาอังกฤษที่ดีที่สุด พิมพ์แพร่หลายที่สุด และเก่าแก่ที่สุดในประเทศญี่ปุ่น คือดำเนินงานมาแล้วถึง ๙๐ ปีเศษ สนใจมาก มาขอบทกลอนต่าง ๆ เท่าที่มีอยู่ และเท่าที่จะรวบรวมได้เผยแพร่ในประเทศญี่ปุ่น โดยพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด

คุณเรณู วัฒนคุณ เป็นภรรยาของ ดร. วิเชียร วัฒนคุณ ซึ่งเป็นเอกอัครราชทูตมาแล้วหลายประเทศ ปัจจุบันเป็นเอกอัครราชทูตไทย ประจำประเทศญี่ปุ่น คุณเรณู วัฒนคุณ นี้แหละคือเจ้าของคอลัมน์ **เหลือเชื่อ** ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐรายวัน โดยใช้นามปากกา ว่า ร. ดาวราย เมื่อหลายปีมาแล้ว และบุคคลผู้นี้เป็นบุคคลที่น่าสนใจมาก เพราะเป็นบุคคลที่มีความสามารถพิเศษหลายอย่างชนิดที่เหลือเชื่อเหมือนกัน เช่นเดียวกับบุคคลที่เหลือเชื่อที่ได้นำมาลงในคอลัมน์ **เหลือเชื่อ** นั้นแหละ

ข้าพเจ้าได้รู้จักและคุ้นเคยกับคุณเรณู วัฒนคุณ มาเป็นเวลานานเกือบ ๒๐ ปีแล้ว ข้าพเจ้าจำได้ว่า เมื่อประมาณกลางปี ๒๕๑๐ คุณเรณู วัฒนคุณ ได้มาหาข้าพเจ้าที่บ้าน (บ้านไม้ข้างใน เลขที่ ๔๙/๓) ซึ่งตอนนั้นยังไม่ได้ซื้อตึกที่อยู่ในปัจจุบัน (เลขที่ ๔๗/๒) พร้อมกับเพื่อนคนหนึ่ง และมีหนังสือวิญญูณคดีติดมือมาด้วย (หนังสือวิญญูณคดีเล่มออกครั้งแรกเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๐๘) และมาเล่าถึงประสบการณ์ต่าง ๆ ที่

คุณเรณูทำได้ เช่นสามารถใช้นิ้วหัวแม่มือแตะเบา ๆ ที่
 ขอบโต๊ะหินซึ่งก็หนักมาก แม้จะใช้ข้อศอกกดก็ยากที่
 จะทำให้โต๊ะกระดกได้ แต่แล้วปรากฏว่า ด้วยการใช้นิ้ว
 หัวหัวแม่มือแตะเบา ๆ นั้น ทำให้โต๊ะหินนั้นกระดกได้
 และสั่งให้ขาโต๊ะโยกกับพื้นได้ เพื่อตอบปัญหาต่าง ๆ
 ด้วยวิธีการโยกกับพื้น และสามารถที่จะรู้เหตุการณ์
 ล่วงหน้าหลายอย่าง คุณเรณูมีความสามารถเช่นนี้มา
 นานหลายปีแล้ว แต่ไม่รู้จะไปถามใครว่าเป็นเพราะเหตุ
 ใด เมื่อมาได้อ่านหนังสือวิญญูณทำให้รู้จักข้าพเจ้าจึงได้
 มาหาเพื่อจะถามปัญหาเรื่องนี้ ข้าพเจ้าได้ให้คุณศรีเพ็ญ
 จัตตะศรี เข้าสมาธิไปดูว่ามีใครอยู่เบื้องหลังหรือเปล่า
 เมื่อคุณศรีเพ็ญออกมาจากสมาธิแล้วบอกว่า ได้พบบาด-
 หลวงฝรั่งแก่ ๆ องค์หนึ่ง ข้าพเจ้าจึงได้ให้เข้าสมาธิไป
 ถามอีกว่า ท่านเป็นใคร ชื่ออะไร ท่านตอบว่า ท่านคือ
 แชนด์ บาร์นาร์ด แห่งวัดแคลร์ โวซ์ วันแรกได้รู้เรื่องเพียง
 แค่นั้น ต่อมาคุณเรณูได้มาหาอีกหลายครั้ง และครั้งหลัง ๆ
 คุณวิเชียร วัฒนคุณ ซึ่งขณะนั้นยังไม่ได้ไปรับราชการ
 ในต่างประเทศได้มาด้วย และได้ทราบเรื่องราวของท่าน

เซนต์มาททิน ซึ่งหลักฐานอันหนึ่งที่ทำให้คุณวิเชียร
 เชอถอกค้อ ซอที่ท่านบอกในครั้งนั้น ท่านบอกเป็น
 ภาษาฝรั่งเศส คือท่านบอกว่า ท่านชื่อ แซงต์แบร์นาร์ด
 แห่งวัดแคลร์วอลซ์ ซอนข้าพเจ้าไม่เคยได้ยินมาก่อน
 ถามคุณวิเชียร—คุณเรณู ก็ตอบว่าไม่ทราบเหมือนกัน
 ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอให้คุณวิเชียรไปค้นชื่อนี้จากหนังสือ
 เอนไซโคลปีเดีย หรือพจนานุกรมภาษาฝรั่งเศสดูว่า
 จะมีชื่อหรือไม่ วันหลังคุณวิเชียรได้มาหาพร้อมทั้ง
 คุณเรณูอีก และได้บอกว่า ชื่อนี้มี และได้เล่าประวัติ
 สั้น ๆ ให้ฟังด้วย จากนั้นมากก็ได้มีโอกาสติดต่อกับท่าน
 อีกหลายครั้ง และได้เขียนรูปของท่านเซนต์ไว้ด้วย ซึ่ง
 รูปนี้ได้เริ่มลงมือเขียนมาตั้งแต่เมื่อปี ๒๕๑๖ เป็นรูป
 สีน้ำมันขนาดใหญ่ ๒๐x๒๔ นิ้ว และต่อมาในปี ๒๕๒๔
 คุณเรณูได้นำหนังสือประวัติของท่าน ซึ่งมีผู้เขียนเอาไว้
 นานแล้วมาให้ และในหนังสือนี้มีรูปเขียนของท่าน
 ด้วย ซึ่งในเมื่อเอามาเทียบกันแล้ว ปรากฏว่าคล้ายกัน
 มากที่สุด ฉะนั้นเราจึงได้หลักฐานข้อพิสูจน์ว่า เราได้
 ติดต่อกับท่านได้เห็นตัวท่านได้จริง ๆ จึงได้เขียนรูปไว้
 เป็นหลักฐาน

คุณเรณู วัฒนคุณ นับว่าเป็นบุคคลพิเศษจริง ๆ เช่นสามารถอ่านหนังสือธรรม หนังสือนิทานต่าง ๆ ได้ตั้งแต่อายุน้อยไม่ถึง ๔ ขวบ เป็นบุคคลที่มีความจำดีเป็นพิเศษมาตั้งแต่เล็ก ๆ และเข้าใจอะไรได้รวดเร็ว ฉะนั้นในปัจจุบัน จึงมีความสามารถพูดภาษาต่าง ๆ ได้ถึง ๗ ภาษา เพราะในฐานะที่เป็นภรรยาเอกอัครราชทูต เมื่อสามีคือ ดร. วิเชียร วัฒนคุณ ไปดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ ประเทศใด ๆ ก็จะพยายามศึกษาภาษาของประเทศนั้น ๆ จนกระทั่งสามารถอ่านได้ พูดได้ เขียนได้ และสามารถศึกษาได้รวดเร็วด้วย ทั้งนี้เพราะมีพรสวรรค์ คือเป็นคนที่มีความจำดีเป็นพิเศษ คือจำได้เร็ว จำได้แม่นยำ จำได้นาน เช่นบทกลอนอันใดก็ตาม ซึ่งคุณเรณูได้เขียนไว้นานเป็นเวลาหลายปีแล้วยังเคยกล่าวให้ข้าพเจ้าฟังเป็นบท ๆ ได้ ทั้งนี้ตนเองเคยเขียนบทกลอนไว้มากมาย ไม่ว่าจะพูดถึงบทไหนตอนไหน เดียวนี้ก็ยังสามารถจำได้ จึงนับว่าเป็นบุคคลพิเศษจริง ๆ

อีกประการหนึ่ง คุณเรณูเป็นบุคคลที่เกิดในตระกูลสูง คือเป็นธิดาของพลเรือโทศรี ดาวราย ร.น.

และ ม.ร.ว. อบลอ อดาวราย และเป็นคนที่มัพินนิสัย
 เสียสละมาตั้งแต่กำเนิด มีจิตเมตตาต่อผู้อื่นอยู่เสมอ
 โดยเฉพาะคนที่มีความทุกข์ยากลำบาก ช่วยตัวเองไม่ค่อย
 ได้ ฉะนั้นไม่ว่าจะไปอยู่ที่ไหน จะต้องทำงานในด้าน
 สังคมสงเคราะห์อยู่เสมอ และชักชวนเพื่อนและผู้ใกล้
 ขิดให้ร่วมบริจาคในการบุญการกุศลทุกครั้ง จัดตั้งเป็น
 กองทุนสงเคราะห์เด็กยากจนและคนชรา แม้จะเดินทางไป
 ไปประจำอยู่ต่างประเทศ ก็ให้เพื่อนดำเนินงานต่าง ๆ
 แทน เพราะเป็นบุคคลที่มีพินิจใจ เช่นนี้จึงเป็นที่รัก
 ใครของผู้ใกล้ขิด และไม่ว่าจะไปอยู่ที่ไหน ๆ ก็ได้พบ
 แต่คนดีสิ่งแวดล้อมที่ดีตลอดมา นอกจากนั้นแม่พี่น้องใน
 ตระกูลเดียวกัน ก็ยังมีบุคคลที่ดีและมีลักษณะพิเศษ
 อย่างเช่น อาจารย์ลาวัณย์ อูปอินทร์ (ดาวราย) น้อง
 สาวของคุณเรณู ซึ่งเป็นบุคคลหนึ่งที่มีความสามารถ
 พิเศษเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางในวงการทั่วไป

อนึ่ง หลังจากที่ได้รู้จักและคุ้นเคยกับคุณเรณูไม่
 นาน คุณเรณูก็ยังได้ชักจูงให้ข้าพเจ้าได้รู้จักกับบุคคล
 สำคัญ ๆ หลายคน ซึ่งต่อมาบุคคลเหล่านั้นก็ได้เป็น

กำลังสำคัญช่วยเหลือให้ความอุปถัมภ์ในงานของข้าพเจ้า เป็นอันมาก ตัวอย่างเช่น คุณหมอสรี พัฒนกำจร ซึ่งให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านทุนทรัพย์ และช่วยรักษาโรคให้โดยไม่คิดมูลค่าใด ๆ เลยมาเป็นเวลาเกือบ ๒๐ ปีแล้ว อย่างนี้เป็นต้น และโดยเฉพาะอาจารย์ลาวัณย์ น้องสาวคุณเรณู ซึ่งหลังจากคุณเรณูได้แนะนำให้มารู้จักกันไม่นาน เราก็ได้ร่วมกันทำงานสำคัญชิ้นหนึ่ง คืองานพิสูจน์ว่าโอปโปาติกะมีจริง บุคคลที่ตายไปแล้ว จะต้องไปเกิดเป็นโอปโปาติกะเสมอ แม้จะตายไปนานแล้วเป็นเวลานานบ้าง ๑ ปีก็ตาม ถ้าติดต่อก็ยังสามารถที่จะเขียนรูปของบุคคลผู้นั้นออกมา ให้คนที่ไม่เห็นให้ เห็นได้ เช่นอย่างครั้งแรกได้เขียนพระรูปของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ตามที่ท่านนายกในสมัยนั้นคือจอมพลถนอม กิตติขจร ขอร้องให้ทำ และก็ทำได้สำเร็จ และต่อมาก็ได้เขียนพระรูปอดีตพระมหากษัตริย์ต่าง ๆ อีกหลายองค์ และยังเขียนรูปของคนที่ยังมีชีวิตอยู่ ๑๕๕ คน ต่อหน้าบุคคลในครอบครัวของเขาซึ่งยังมีชีวิตอยู่ ๑๕๕ คน ที่ผู้เขียนคืออาจารย์ลาวัณย์ และผู้บอกให้เขียน

คือคุณศรีเพ็ญ จตุหะศรี ก็ไม่เคยเห็นไม่เคยรู้จักกับผู้ที่ตายนั้นมาก่อนเลย แต่แล้วก็สามารถเขียนออกมาได้เหมือน จนกระทั่งลูกเมียและญาติพี่น้องของเขายอมรับว่าเป็นรูปของคนที่ตายไปแล้วนั้นจริง งานอันนี้มีประโยชน์มากมาย และนับว่าเป็นงานที่ช่วยวางพื้นฐานให้งานอื่น ๆ สำเร็จ เช่น การสร้างศูนย์พัฒนาศาสนา สร้างพระเจดีย์อสรภาพฯ สร้างพระรูปหล่อเหมือนพ่อขุนผาเมืองอย่างนับพันต้น ทั้งนี้เป็นเพราะคุณเรณู เป็นผู้วางพื้นฐานให้ตั้งแต่แรกนั่นเอง

อนึ่ง เนื่องจากคุณเรณูมีท่านเซนต เบอ์นาร์ต เป็นเทพผู้พิทักษ์อยู่เบื้องหลัง และคุณเรณูก็มีความสามารถที่จะรับความดลใจ หรือความคิดต่าง ๆ รวมทั้งแรงบันดาลใจจากท่านเซนต เบอ์นาร์ตได้ ฉะนั้นคุณเรณูจึงได้มีความสามารถพิเศษหลาย ๆ อย่าง เช่นรู้เหตุการณ์ล่วงหน้า ทำให้โตะหินโขกกับฟันได้ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว นอกจากนี้คุณเรณูยังสามารถทำนามนต์รักษาโรคได้อย่างศักดิ์สิทธิ์ด้วย ซึ่งเรณูมักเป็นทูลและยอมรับจากบุคคลชนสูงหลายคน ทั้งในหมู่คนไทยและ

ชาวต่างประเทศ เช่น ดร. โยฮัน โบล์ไมเออร์ ซึ่งเป็น
 ที่ปรึกษาสถานทูตเยอรมัน กรุงวอชิงตัน และท่านผู้
 ได้เคยเขียนรับรองความสามารถของคุณเรณู ในเรื่อง
 ต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น แจ่มมายังบิดาของคุณ
 เรณู คือพลเรือโทศรี ดาวราย ให้ทราบด้วย ซึ่งจดหมาย
 ฉบับฉบับนี้ก็ได้นำลงในหนังสือเล่มนี้ด้วยแล้ว.

พร รตนสุวรรณ

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๐

สำนักค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์

๔๗/๒ ถนนสามเสน บางลำภู กรุงเทพมหานคร

โทร. ๒๘๒๒๐๒๕ โทรสาร ๒๘๒๒๐๒๕ โทรสาร ๒๘๒๒๐๒๕ โทรสาร ๒๘๒๒๐๒๕

จดหมายจาก ดร. โยฮัน โบลไมเออร์

เรียน ท่านนายพลเรือโท ศรี ดาวฉาย

ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ท่าน อภัยข้าพเจ้าด้วยในการที่
ได้เขียนมาถึงท่านด้วยเรื่อง อันค่อนข้างจะเป็นส่วนตัวอยู่
บ้าง

คือข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่ทำงานอยู่ในสถานทูต
เยอรมัน และได้มีโชคคืออย่างมากที่ได้รู้จักกับบุตรสาว
ของท่าน คือ คุณเรณู วัฒนคุณ โดยการแนะนำของ
ภรรยาของข้าพเจ้า และอันที่จริงการที่เราได้มีโอกาสนี้
หาได้ยากยิ่ง คือการนิมนต์ท่านพระครูสาธิต แห่งวัด
วชิรธรรมสาธิต มาที่บ้านของเรานั้น ก็โดยอาศัยคุณ
เรณูเอง

การพบกันครั้งแรกระหว่างคุณเรณู กับภรรยา
ข้าพเจ้านั้น เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นอย่างแปลกประหลาดยิ่ง
ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าคิดว่า ท่านคงจะสนใจ ใคร่จะได้ทราบ
บ้างว่าเรื่องนั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร

ภรรยาข้าพเจ้าได้ไปที่สำนักงาน “ซิส” บ่อย สำนักงานนี้เป็นองค์การที่ให้บริการด้านการต้อนรับช่วยเหลือและประชาสัมพันธ์แก่ครอบครัวคณะทูต ดำเนินงานโดยครอบครัวของพวกข้าราชการในกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐ และในครั้งที่จะได้พบกันนั้น เธอได้พบกับคุณเรณู และคุณเรณูได้เชิญให้เธอไปรับประทานอาหารกลางวัน ในระหว่างการรับประทานอาหารกลางวัน คุณเรณูได้กล่าวกับภรรยาของข้าพเจ้า โดยที่ภรรยาของข้าพเจ้ามิได้คาดฝันมาก่อนเลยว่า เธอใคร่จะได้พบมิสซิส ยีน ดิกสัน ซึ่งเป็นนักพยากรณ์ทางทฤษฎีจักษุผู้ยิ่งใหญ่แห่งกรุงวอชิงตัน เมื่อได้ยินเช่นนั้น ภรรยาของข้าพเจ้าก็อุทานออกมาว่า เรา (คือข้าพเจ้าและภรรยา) รู้จักกับมิสซิส ยีน ดิกสัน ผู้นี้ดี คุณเรณูจึงได้ถามต่อไปว่า พอจะมีทางเป็นไปได้ไหม ที่จะจัดให้มิสซิส ยีน ดิกสัน ผู้นี้ได้พบกับท่านพระครูสาธิต ซึ่งในขณะนั้นกำลังแสดงธรรมเทศนา ให้แก่เรียนไทยฟังอยู่ในกรุนิวยอร์ค ในที่สุดก็ปรากฏว่า ต่อมาอีกไม่กี่วัน เราก็สามารถจัดให้มีการพบปะกันครั้งนี้ได้จริง ๆ

และการพบปะกันครั้งนั้น ก็ได้ทำให้เราเกิดความประทับใจแก่เราไปเป็นเวลานาน

จากการพบกันครั้งเอง เราก็ได้มีโอกาสราบจากบุตรสาวของท่าน คือคุณเรณูว่า การที่คุณเรณูได้ไปพบกับภรรยาของข้าพเจ้าที่สำนักงาน “ซิส” ดังกล่าวแล้วนั้น ก็เป็นไปโดยการแนะนำของผู้ที่เราอาจจะเรียกได้ว่า เป็นเทพผู้พิทักษ์ของคุณเรณูเอง เทพผู้นี้ปรากฏว่าเป็นนักบุญผู้มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักกันดีในศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิกของทุกประเทศ ท่านมีชื่อเดิมเมื่อยังเป็นมนุษย์ว่า ท่านนักบุญ แซงต์แบร์นาร์ดี แห่งแคลโวซ์

ณ ที่นี้ข้าพเจ้าใคร่ขอแทรกความรู้สึกส่วนตัวไว้สักเล็กน้อย คือ ข้าพเจ้าเชื่อว่า ท่านคงจะเข้าใจความรู้สึกของข้าพเจ้าได้ดี เนื่องจากข้าพเจ้ามีอาชีพในทางกฎหมาย (โดยที่ปัจจุบันข้าพเจ้าทำงานในแผนกกฎหมายของสถานทูตเยอรมัน คือไม่ได้เกี่ยวกับทางศาสนาหรือวิญญานศาสตร์เลย) ตามปกติข้าพเจ้าจึงไม่มีทางที่จะคิดฝันมาก่อนได้เลยว่า จะมีนักบุญของศาสนา

คริสต์มาเป็นเทพพิทักษ์ใครคนหนึ่ง ซึ่งอยู่ถึงกรุงเทพฯ
อันเป็นระยะทางไกลแสนไกลเช่นนี้ โอกาสที่จะเป็นไปได้
เช่นนี้ถ้าจะมีน่าจะเป็น ๑ ในล้านเท่านั้นเอง อย่างไรก็ตาม
ก็ตามในระหว่างการสนทนากับคุณเรณูต่อมา เราก็ตก
ลงกันว่า จะหาวิธีแก้ความข้องใจเรื่องนี้ให้กระจ่างจน
ได้ คือในบรรดามิตรสหายของข้าพเจ้าที่อยู่ในกรุง
วอชิงตันนั้น มีสุภาพสตรีผู้หนึ่ง เป็นภรรยาหม้ายของ
เอกอัครราชทูตอเมริกาใต้ ประจำองค์การสหประชาชาติ
คนก่อน ชื่อมิสซิส ออลก้า เอด เฮเรเดย์ เดอ ดาร์เกีย
สุภาพสตรีผู้นี้ปรากฏว่า เป็นผู้มีความสามารถในทาง
ตาทิพย์อย่างยอดเยี่ยมที่สุดเท่าที่ข้าพเจ้าได้เคยประสบมา

เราจึงได้ขอร้องให้มิตรของเราอีกผู้หนึ่งเป็นผู้เชิญ
มิสซิส เดอ ดาร์เกีย มาที่บ้านของเรา เพื่อจะได้ทำการ
ทดสอบดูให้รู้แน่ชัดว่า ผู้เป็นเทพพิทักษ์ของคุณเรณู นั้น
คือใครกันแน่

การนัดหมายกันซึ่งเกิดขึ้นโดยมิได้เตรียมตัวล่วงหน้า
ครั้งนั้น ปรากฏว่าเป็นไปอย่างน่าประหลาดใจอย่างยิ่ง
เพราะว่า เมื่อมิสซิส เดอ ดาร์เกียมาถึง ก็ปรากฏว่าได้

กล่าวว่า เธอจำคุณเรณูได้ดี จากการที่ได้เห็นคุณเรณู
 ในภาพนิมิตในวันนั้นเอง และนอกจากนั้นก็ยังได้
 บอกว่า เธอได้รู้ล่วงหน้าโดยทางตาทิพย์ว่า จะมีการพบ
 กันในวันนั้น ว่าเราจะถามเรื่องอะไรกับเธอ และว่า
 เธอได้เห็นคุณเรณูพร้อมกับท่านเซนต์ แชนด์แบร์นาร์ด
 ผู้เป็นเทพผู้พิทักษ์ของคุณเรณูโดยทางนิมิต ว่าท่าน
 สรวมเสือกลุ่มนักบวช นิกายซิสเตอร์เซียน ในสมัย
 ศตวรรษที่ ๑๒ เธอได้เห็นชัดเจนว่าท่านนักบุญผู้นั้นมี
 เคราสั้น ๆ และมีเครื่องหมายกางเกงยาวลงมาจนถึงหัว
 เข่า เป็นอันว่าพวกเราไม่ต้องกล่าวแนะนำอะไรให้เธอ
 เลย เพราะเธอได้รู้มาเองโดยทางตาทิพย์เสียหมดเลย

ท่านคงจะได้ถูกว่าการพบกันในวันนั้นเป็นความ
 สำเร็จอย่างงดงามอย่างยิ่ง มิสซิส เดอดาร์ก็ยกได้ว่า
 ว่า เธอได้เห็นท่านนักบุญอยู่ในห้องนั้นด้วย และก็ยัง
 ได้ยินในใจทุกคำ ที่ท่านนักบุญได้กล่าวกับบุตรสาวของ
 ท่าน ในระหว่างที่ท่านได้ให้คำแนะนำแก่บุคคลที่อยู่ใน
 ห้องนั้นกลุ่มหนึ่งซึ่งได้รับการเลือกสรรมาแล้ว ทั้ง
 ในเรื่องที่เกี่ยวกับจิตใจและเรื่องอื่น ๆ

ข้าพเจ้าใคร่ขอแสดงความเห็นส่วนตัวไว้ ณ ที่นี้
ว่า ในระหว่างการนัดพบและสนทนากันวันทีกล่าวถึง
นี้ แม้ว่าข้าพเจ้ามิได้ถามคำถามเลยสักคำถามเดียว การ
แนะนำจากอนุภาพอันประหลาดนี้ คุณเรณูได้ตอบ
คำถาม และได้ให้คำแนะนำแก่ข้าพเจ้าในเรื่องต่าง ๆ
หลายปัญหา ที่มีความสำคัญยิ่งที่ข้าพเจ้าได้ประสบมาใน
ระยะเวลา ๒—๓ เดือนที่แล้วมานั้น ซึ่งทั้งหมดนี้ทำให้
ทุกท่านที่มาประชุมกันในห้องนั้น ต่างรู้สึกว่าเป็นเหตุ-
การณ์ที่ทำให้เขารู้สึกประทับใจต่อไปอีกนาน

ท่านนายพลที่เคารพ การที่ข้าพเจ้าได้เขียน
จดหมายมาถึงท่านอย่างยืดยาว ทงนวกเพื่อที่จะแสดงว่า
ข้าพเจ้ารู้สึกสำนึกบุญคุณอย่างยิ่งที่ได้มีเกียรติเป็นพิเศษ
ที่ได้รับจากบุตรสาวของท่าน ผู้ซึ่งข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะต้อง
เป็นหนี้บุญคุณเธออยู่อย่างลึกซึ้ง

ในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอกล่าวเพิ่มเติมอีกสัก
เล็กน้อยให้แน่ใจอีกครั้งหนึ่งว่า บุตรสาวของท่านมีพร
สวรรค์อันหาได้ยากเหลือเกิน และนำอัจฉรย์อย่างยิ่ง
จริงอยู่แม้ว่าความสามารถในทางหุทิพยนี้ อาจจะอัน-

ตราอยู่บ้างก็ตาม แต่ในกรณีของบุตรสาวของท่านนี้
 ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นสิ่งที่เป็นอย่างคุณประโยชน์และเป็นพร
 สวรรคตที่ได้มาจากเทพเจ้าจริง ๆ ซึ่งในปัจจุบันนี้จะหา
 คนที่มีความสามารถเช่นนั้นได้ยากเหลือเกิน

ภรรยาของข้าพเจ้าขอส่งความเคารพมายังท่าน
 และคุณหญิงในโอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

โยฮัน โบลไมเออร์

ที่ปรึกษาสถานทูตเยอรมัน กรุงวอชิงตัน

ปล. ข้าพเจ้าเป็นผู้นิยมชมชอบประเทศไทย ประชา-
 ชนชาวไทย และวัฒนธรรมของพระพุทธศาสนาอย่าง
 แท้จริง ในบรรดามิตรสหายชาวไทยที่สนิทของข้าพเจ้า
 ก็มีศาสตราจารย์อรุณ เนตรสิริ และ ดร. งาม รัตน์รัต
 ซึ่งท่านคงจะรู้จักเป็นส่วนตัว

คำปรารภ

ของ

ท่านหญิงวิสาขานุจฉวี (สวัสดิวัตน์) อุทากาว่า

ข้าพเจ้าได้รู้จัก คุณเรณู วัฒนคุณ มาประมาณ ๗ ปี ตอนที่ ดร. วิเชียร วัฒนคุณ มาดำรงตำแหน่ง เอกอัครราชทูตไทยที่กรุงโตเกียว มีความรู้สึกแต่แรกว่าคุณเรณูเป็นคนน่ารัก นุ่มนวล มีเมตตาจิตเพื่อแม่แก่ทุกคน ไม่ว่าเธอจะทำอะไร จะมีความประณีต รอบคอบ และแสดงความสนใจในมนุษยธรรมด้วยความจริงใจ

ต่อมาเมื่อเราสนิทกันมากขึ้น ข้าพเจ้าก็ได้มีโอกาสอ่านกลอนที่คุณเรณูแต่ง รู้สึกประทับใจในความงดงามของภาษาที่เธอใช้ และโดยเฉพาะกลอนทุกอันมีความหมายลึกซึ้ง มีคติคำสอนแก่ทุกคน ให้พยายามทำคุณงามความดี ละบาป และเตือน “เพื่อนร่วมโลก” มิให้หลงหรือมลายกับความเจริญทางวัตถุ ทรัพย์สินสมบัติ ซึ่งจะไม่มีความยั่งยืน คุณเรณูได้ชี้ให้เราเห็นว่า

ชีวิตปัจจุบันเป็นชีวิตที่สำคัญที่สุด เราจะมีโอกาสทำ
 ความดีได้หลายทาง เพื่อแสวงหาความสุขที่แท้จริง และ
 “ความดี” เท่านั้น ที่เราจะเอาติดตัวไปด้วยได้ถึงโลก
 หน้าด้วยความผาสุก

ข้าพเจ้ามีความเชื่อว่า ผู้ที่จะเขียนบทกลอนที่ได้
 รวบรวมพิมพ์ในหนังสือ จะต้องเป็นคนที่มีจิตใจเพียบ
 พร้อมด้วยคุณธรรม คุณสมบัติ—มีความรัก ความเข้าใจ
 และความหวังดีต่อเพื่อนมนุษย์ทุกคน และด้วยความ
 ประสงค์ที่จะให้คนต่างด้าวมีโอกาสได้อ่านกลอนนี้ ข้าพ
 เจ้าได้พยายามแปลเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อเขาจะได้ทราบ
 ถึงความคิดความงาม ความสามารถของสตรีไทย และมี
 ความเข้าใจมากขึ้นว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มี
 วัฒนธรรม คุณธรรมอย่างใด หนังสือพิมพ์ The Japan
 Times ของประเทศญี่ปุ่น จะรวบรวมพิมพ์กลอนภาษา
 อังกฤษนี้เป็นเล่ม กำหนดจะให้เสร็จในเดือนพฤศจิกายน
 ๒๕๓๐ The Japan Times ไม่เคยพิมพ์หนังสือบท
 กลอนมาก่อน นับว่าเป็นเกียรติแก่กวีไทย และประ
 เทศไทย

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณท่านทูต ดร. วิเชียร
วัฒนคุณ และคุณเรณู ที่ได้เปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าได้
รู้จักท่านทั้งสองอย่างใกล้ชิด และรู้สึกซาบซึ้งในไมตรี
จิต และน้ำใจตรงามที่ได้ให้แก่ครอบครัวข้าพเจ้า ซึ่ง
เราจะไม่มีวันลืมได้.

วิสาขานุจฉวี (สวัสดีวัฒน์) อุทากาว่า

ท่านหญิงวิสาขานุจฉวี (สวัสดีวัฒน์) อุทากาว่า เป็นธิดา
องค์เล็กสุดของ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และ
หม่อมเจ้าหญิงฉวีวิไลย์ (ราชสกุล คัคณางค์ ณ อยุธยา)
เป็นพระขนิษฐาองค์เล็กของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

คำนิยามของภริยาประธาน

'The Japan Times Co.'

This year is the year of the most felicitous 60th birthday of His Majesty King Bhumibol to be celebrated with magnificent festivities by all Thai people.

This year is the year commemorating the 100th anniversary of diplomatic relations between Japan and Thailand with international celebrations spread over several months to come, to be highlighted by official visits to Japan by His Royal Highness Crown Prince Maha Vajiralongkorn, by Her Royal Highness Princess Chulabhorn and by Prime Minister Prem Tinsulanonda.

It is indeed fitting that it is in this most propitious year Renu Watanakun, devout Buddhist lady, is launching her first volume of collected verse poems which have long inspired hope and joy in the hearts and minds of the Thai people, young and old.

Congratulations from my heart! May your innate warmth and composure continue to permeate your words and comfort and encourage your many friends everywhere.

Chiyo Fukushima

*October 1987
Tokyo, Japan*

คำแปล

ปี^{๗๕๗} เป็นปีที่ เป็นอภิรักษ์ขัตติกาลมหามงคลสมัย ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช จะทรงมีพระชนมายุครบ ๖๐ พรรษา เป็นโอกาสที่ชาวไทยทั้งปวงจะได้ทำการเฉลิมฉลองกันเป็นพิเศษ

และปี^{๗๕๗} นี้ก็เป็นโอกาสครบรอบ ๑๐๐ ปีแห่งความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างประเทศญี่ปุ่น และประเทศไทย ซึ่งจะได้มีการฉลองกันในระดับชาติของทั้งสองชาติ เป็นระยะเวลาหลายเดือนที่จะมาถึงนี้ ซึ่งงานนมเเหตุ-การณ^๘ สำคัญที่สุดก็คือ การที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จเยือนประเทศญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณ^๘

วลัยลักษณ์ ได้เสด็จเยือนประเทศญี่ปุ่นด้วย และนายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

เป็นโอกาสอันเหมาะสมและสมควรอย่างยิ่งที่ในโอกาสขัตติสมันนี้ คุณเรณู วัฒนคุณ ผู้เป็นสุภาพสตรีที่มีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาเป็นอย่างยิ่ง ได้ทำการพิมพ์เผยแพร่หนังสือเล่มแรกของเธอ ซึ่งเป็นการประมวลคำประพันธ์ที่ก่อให้เกิดกำลังใจ ความหวัง ความสุข และความชื่นบานแก่ชาวไทยทั้งหลาย ทั้งหนุ่มสาวและคนชรามาแล้วเป็นเวลานาน

ข้าพเจ้าจึงขอแสดงความชื่นชมในโอกาสนี้ด้วยความจริงใจ ขอให้ไมตรีจิต และความสงบซึ่งอยู่ภายในจิตใจของคุณเรณูนั้น ได้เป็นพลังแฝง แทรกซึมอยู่ภายในคำร้อยกรองของเธอทุกๆ คำตลอดไป ทั้งนี้ เพื่อจักได้นำมาซึ่งความผาสุก และกำลังใจแก่มิตรสหายของเธอทุกแห่งหนโดยทั่วกัน.

จิโย พุคฺชีมา

ภริยาประธาน The Japan Times Co.

ตุลาคม ๑๙๘๗

โตเกียว ญี่ปุ่น

คำนำ

ของ

บรรณาธิการวารสารพระสยาม

เริ่มแรกรู้จักกับคุณเรณู วัฒนคุณ ในฐานะของ
นักเขียนกลอนท่านหนึ่ง ซึ่งเออเพื่อส่งเรื่องมาลงวาร-
สารพระสยาม อันเป็นวารสารภายในของธนาคารแห่ง
ประเทศไทย เป็นประจำตลอดมา นับว่าเป็นการรู้จัก
กันผ่านตัวหนังสือ

หลายคนเข้าใจผิดคิดว่า กลอนเป็นคำประพันธ์
ประเภทเพื่อฝัน สร้างวิมานในอากาศ สำหรับคุณเรณู
แล้วได้สร้างกลอนขึ้นมา เพื่อชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่เป็จริง
ในชีวิต ที่หลายคนมักจะลืม

กลอนของคุณเรณู มีเอกลักษณ์ในตัวเอง มี
ลักษณะของสัจธรรม และนอกเหนือสิ่งอื่นใด คือมี
พลังในบทกลอนทุกชิ้น ที่มุ่งหมายอยากให้ผู้อ่านได้ตระ-
หนักถึงคุณงามความดี

และเมื่อมีโอกาสได้สนทนากับคุณเรณู วัฒนคุณ
 ข้าพเจ้าจึงตระหนักความจริงว่า คุณเรณูก็เหมือนกลอน
 ของคุณเรณู คือ เป็นผู้เบี่ยงไปด้วยความรอบรู้และคุณ-
 ธรรม มีจิตใจเบี่ยงเมตตา และเอออาร์ต่อผู้คนรอบข้าง

ข้าพเจ้าคิดว่าสำหรับคุณเรณูแล้ว บทกลอนที่
 เธอเขียน เธอต้องการจะให้อะไรกับผู้อ่านบทกลอนของ
 เธอมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นข้อคิดหรือความงดงามของบท
 ร้อยกรอง

มีคนเป็นจำนวนน้อยนัก ที่เชื่อว่า ความดี มีสิ่ง
 ตอบแทนอยู่ในตัวมันเอง

ข้าพเจ้าเชื่อว่า “คุณเรณู วัฒนคุณ” เป็นคน
 หนึ่งในจำนวนน้อยนั้น.

ลักษณะ ศิริวรรณ

บรรณาธิการวารสาร ‘พระสยาม’

คำอุทิศ

“ความดีของหนังสือเล่มนี้ขออุทิศให้

แต่ อุบาสิกาพวง ดาวราย ผู้ล่วงลับไปแล้ว คุณ
ยาทรักยังผู้เป็นดวงประทีปในชีวิตของข้าพเจ้า ผู้เป็น
คนอบรมสั่งสอนให้ข้าพเจ้าฝากผีในพุทธศาสนาแต่ยัง
เยาว์วัย ซึ่งเป็นผลทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ปฏิบัติธรรมตลอด
ชีวิต

แต่ พลเรือโทศรี ดาวราย คุณพ่อที่รักยิ่ง ซึ่ง
 อบรมสั่งสอนให้ข้าพเจ้าเป็นผู้แสวงหาวิชาความรู้ วิชาคุณ
 ค่าของการใช้เวลา คุณค่าของการใช้เงิน และอบรมให้
 ข้าพเจ้าเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ ความรักและเสียสละเพื่อ
 หมั่นคุณะ เพื่อประเทศชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

แต่ ม.ร.ว. อบถอ ดาวราย คุณแม่ที่รักยิ่งผู้
 เลิศประเสริฐหาผู้ใดเสมอเหมือนด้วยยาก ผู้ซึ่งอบรมสั่ง
 สอนให้ข้าพเจ้ามีคุณสมบัติของกุลสตรี ให้ข้าพเจ้ารู้คุณ
 ค่าของวิชาความรู้ ให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีน้ำใจเอื้อเฟื้อ
 แผ่ช่วยเหลือผู้ประสบทุกข์ยาก ให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ทนบำรุง
 พุทธศาสนา

ความสำเร็จในทุกสิ่งในชีวิตของข้าพเจ้านั้น เป็น
 ผลของการอบรมสั่งสอนที่ดีเลิศ ของท่านผู้ประเสริฐทั้ง
 สามท่าน”

เรณู วัฒนคุณ

(ร. ดาวราย)

๒๐ กันยายน ๒๕๓๐

สารบัญ

- หมวดที่ ๑ เรื่องเกี่ยวกับธรรม
- หมวดที่ ๒ เรื่องเกี่ยวกับความทุกข์ความสุข
- หมวดที่ ๓ เรื่องเกี่ยวกับการศึกษา
- หมวดที่ ๔ เรื่องเกี่ยวกับการงานและความสำเร็จ
- หมวดที่ ๕ เรื่องเกี่ยวกับวาจา
- หมวดที่ ๖ เรื่องเกี่ยวกับมิตร
- หมวดที่ ๗ เรื่องเบ็ดเตล็ด

หมวดที่ ๑

เรื่องเกี่ยวกับธรรม

ธรรมตุงประทีปนำชีพ

หากคนทั่วไปสนใจธรรม
มีก่อกกรรมยากแท้แก้ไขไม่หาย
หวดคิดได้ไซ้ริเมื่อใกล้ตาย
แสนเสียดายมีรัฐธรรมนูญอันจำเป็น

หากสนใจศึกษาหาฟังไว้
หรือถ้าใจใฝ่รู้มหลู่เล่น
อ่านแล้วปฏิบัติให้ชัดเจน
เรียนรู้แบบประโยชน์อันโรจน์ยัง

ขามเขาวัววัยใฝ่ใจในธรรมเถิด
แสนประเสริฐสอนให้ใฝ่ดีจริง
แนะให้บำเพ็ญดีทวยง
เบนส่งมั่งมงคลจบจนวาย

ขามประกอบกิจการงานเป็นเลิศ
รัฐธรรมนูญเกิดคุณมากหลากหลาย
เมื่อทำงานมีเบอหน้ายุดตาย
ไม่เห็นอภัยขยันสู้อกรูทน

หากคนกลัวบาปทาบชีวิต
หวลหวังคิดซพหน้ามปราตน
มีกล้าก่อกรรมชั่วเพราะกลัวผล
ทั่วทุกคนอยากทำดมมเเนอย

หากรู้ว่าชาติหน้านนผาสุก
มีมทุกข์ทำได้ไปไ้ไ้
คนสนใจธรรมทำได้ไม่เเนอย
มีทำเออยกอบกรรมดเป็นศรีตน

ขามเกิดทุกข์ยากลำบากยิ่ง
มีเกรงกรังปลอบจิตให้คิดทน
แม้หากขาดแคลนแสนจะจน
มิได้หม่นหมองอีกหม่นขยันเสริม

ขามยากจนหาได้ไม่พอจ่าย
แม้ชวนขวยแทบตายมิได้เต็ม
ธรรมสอนไว้ทำดีจะมีเพิ่ม
กรรมดงเดิมเคยทำต้องจำทน

ใครมองโลกในแง่ร้าย
เห็นสรรพสิ่งล้วนทุกข์
ชีวิตไร้สนุก
ควรละทุกข์ร้อนเรา

คลายสุข
สลดเศร้า
หดหู่ ใจจริง
เสปส่องแสงธรรม

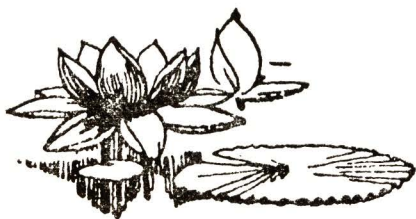
ผู้ปฏิบัติธรรม

อันคนบริสุทธิ์วิมุตติบาป
ย่อมชมทราบบุทธธรรมคำสั่งสอน
ยึดพรหมวิหารสี่ที่แน่นอน
มีเคียวนอนขอเทพช่วยด้วยดีจริง
ปฏิบัติธรรมตามคำพระพุทธองค์
เจตจำนงมุ่งดีทวยิ่ง
ดำเนินสมาธิพดิมทุกสิ่ง
มีอยู่นิ่งแสนขยันหมั่นทุกวัน
มีความสุขในชีวิตมิผิดหวัง
เพราะทำดังคำสั่งสอนทุกสิ่งสรรพ
นั่งสมาธิฝึกจิตคิดสำคัญ
มีมพรันกลัวความตายวายชั่ว

อย่าเห็นแก่เงิน

เงินน^๕ขอความสบายเพอ^๕กายสุข
ยอมทนท^๕ทุกข^๕ยากลำบากน^๕ก็หนา
เฝ้าเพียรหาผลิตผลิตเงิน^๕ธรรมดา
ล^๕มศึกษาพุทธธรรมอัน^๕จำเป็น
รว^๕ยเงินแล้ว^๕ใจว่าจะพาให้^๕สุข
เม^๕อ^๕ใจทุกข^๕ม^๕เรื่องมากหาก^๕ม^๕เห็น
เฝ้า^๕คิดว่าเงินทำให้^๕ไม่^๕ลำ^๕เค^๕ญ
มิ^๕ได้^๕เบ^๕น^๕ด^๕ง^๕ท^๕ค^๕าด^๕เพ^๕ระ^๕ชา^๕ด^๕ธ^๕ร^๕ร^๕ม

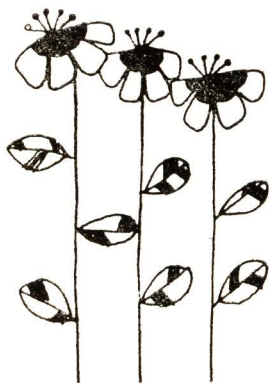
สบสำเร็จควรมุ่งเพียรเรียนให้หนัก
อย่ากรูจักความสุขทุกข้มักลา
ต้องทำจิตใจสงบพบพระธรรม
ควรพึงจำแห่งแท้ไกลสิ่งไม่ดี

ยามชีวิตดำเค็ญแสนเป็นทุกข์
จะหาสุขแสนยากลำบากเข็ญ
ธรรมปลอบจิตมีคิดเพลินเกินจำเป็น
ชะมັกเขม้นทำดีไปไม่อัจน

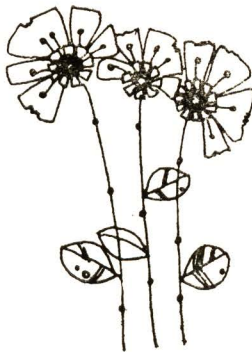

ไผ่ฝนรุกขชาติเสรว้า	โศกสลด
ไผ่กร่องไม้สด	จิตเสรว้า
ไผ่ลูกมีอาจทด	แทนตนได้
ไผ่รสธรรมมีเร้า	เร่งให้ ทำดี

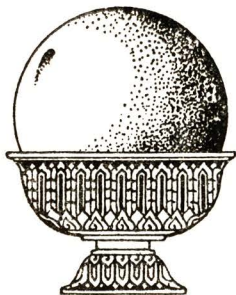

ห่างคนรักกันเศร้า
ห่างเสริมสร้างความคิด
ห่างธรรมทุกชีวิต
ห่างไกลไปจากบ้าน

เงาจิต
เก็ยจรััน
ผิดพลาด
สุขได้ ฤาไฉน

บุคคลผู้มีธรรมย่นำไว้
ทำสิ่งใดมักเลิศประเสริฐศรี
จิตมุ่งมาดสั่งเสริมเพิ่มกรรมดี
ชั่วชั่วสบความสุขทุกข์เคลอนคลาย

สิ่งอื่นใดจักเปรียบได้

แรงกรรม

หากสร้างกุศлна

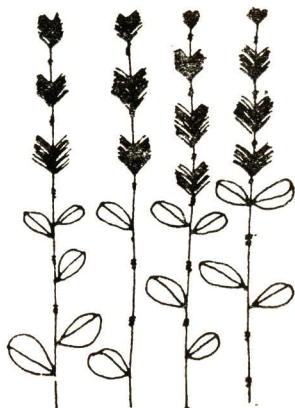
สุขให้

หากทำผิดคุณธรรม

ทุกข์ก่อ เกิดนา

หากแมน่ปกป้องได้

มีสันสุญเวร

ใต้เงาพฤกษาร่มไม้
ใกล้ริมลำธารสาย
ใต้ร่มวัดหญิงชาย
ใกล้ปราชญ์จักคงไว้

เย็นสบาย
สุขใจ
สุขจิต
เลิศล้ำทำดี

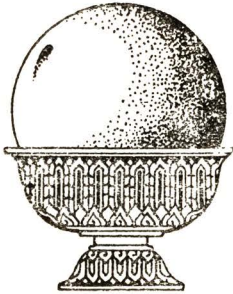
ทรัพย์สินจักเกิดด้วย	ความขยัน หมั่นหา
ทุกข์ภัยจากผลกรรม	ก่อไว้
เชื่อตามพุทธธรรม	ปลุกปลอบ ใจนา
ยศศักดิ์บุญส่งให้	สร้างด้วย กรรมดี

หมวดที่ ๒

เรื่องเกี่ยวกับ

ความทุกข์ความสุข

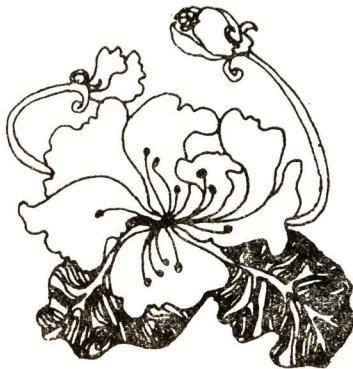

เพ็ชรช่วยมนุญย์สุดชั่วเลิศ
พึงทำเกิดสิ่งดีที่สามารถ
เป็นปรัชญาางดงามตามคำปราชญ์
จิตสะอาดแสนสุขมีทุกข์เทอญ

จงช่วยคิดกันอยู่ในหมู่ที่รัก
จงรู้จักช่วยเหลือผู้อยู่ในทุกข์
เจียดเวลาเยือนเพื่อนที่ไร้สุข
จงช่วยปลุกบารุงใจให้ร่าเริง

ปลูกไม้ประดับแน่นสร้างแต่สุข
เรามักขี้ขอยุ่มากยากจักหนี
อันความสุขทุกขมอยู่คู่ชวี
ทำใจนโให้เป็นสุขทุกขมกราย

แสงสว่าง

จิตใจ่องใสกายดีมีความสุข
ย่อมไร้ทุกข์ขมอดปรารถนา
มนุษย์แสวงความสุขทุกเวลา
มีบุญหาสุขอยู่เพียงครู่พลัน

ยึดธรรมประจำใจช่วยได้มาก
มั่นแสนยากทำใจแจ่มใส
บุญมากชนิดคิดแก้กัน
ความสำคัญอยู่ที่ใจยิ่งใหญ่จริง

สร้างสุขสงบ

ให้ความสุขแต่ผู้ใดใจเข้มชน
จิตรระรันทงสองฝ่ายได้แน่แท้
สร้างทุกข์แต่ใครอยู่ในดวงแด
ไม่เลื่อนแต่ลมมิได้ฝังใจจำ

ก่อทุกข์ไร้ประโยชน์โทษมากนัก
ให้ความรักจักได้ใจชนน้ำ
เป็นความจริงกล่าวไว้ในพระธรรม
ควรจดจำทำให้ดีสุขศรีจริง

ทุกข์สุขอยู่ที่ใจ

ขามจิตใจรื่นเรงบันเทิงยิ่ง
เป็นความจริงใจแสนสุขสนุกสนาน
ขามจิตสดเศร้าใจให้รำคาญ
มิเบิกบานน่าเบื่อเหลือจักทน
อันทุกข์สุขอยู่ที่ใจใช่เรื่องยาก
ไม่ลำบากต้องนึกเผด็จกฝน
แม้คนเราไร้ทรัพย์มีอัจน
ดวงกลมมแต่สุขทุกข์ย่อมคลาย

น้ำใจตจฝนหยาด

พฤษชาติชุ่มชื้นดอกใบใสสด
เมื่อได้หยดฝนหลังมาพาสวยยิ่ง
ใบเขียวขจีดอกกลีบบานสะคราญจริง
มิหยดนิ่งงอแงมสววยช่วยยืนนาน

หากน้ำใจคนตจฝนหยาด
คนคงปราศความทุกข์เป็นสุขสานต์
ตั้งใจช่วยผู้อื่นให้ชนบาน
สุขสราญช่วยใครได้แจ่มใจจริง

ความสวยงามไม่คงอยู่

ความสวยงามเสื่อมสลายไปได้หมด
มีมรดกความดีสร้างสรรค์
ยังเพิ่มพูนทำให้สุขทุกคืนวัน
ควรมุ่งมั่นไฟทำแต่กรรมดี

มัวสนใจแต่เสริมสวยช่วยไม่ได้
ความงามคลายไปตามวัยไม่คิดหนี
สร้างความคิดคงทนอยู่คู่ชีวิต
จักเป็นศรีแก่ตนตราบจนวาย

การให้อภัย

อันความเคียดขังหึงสาพยามบาท
ตัดให้ขาดดลเศประเสริฐศรี
เมตตากรุณาประจำคุณธรรมดี
นำวิเสณสุขทุกขห่างไกล

ให้อภัยคนทำผิดจิตสะอาด
มีมุงมาตโกรธแค้นแสนเหวโหล
อุเบกขาเฝ้านกฝึกจิตใจ
จักแจ่มใสจิตระร้นชัพยนนาน

ทำชีวิตให้มีค่า

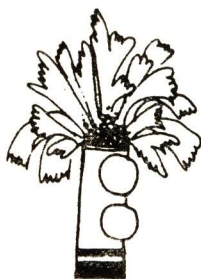
อดีตที่ล่วงไปไม่ควรทุกข์
แสวงความสุขสร้างสรรค์วันข้างหน้า
ส่งผ่านไปยากแก้ไขให้เดือนตา
อุเบกขาสร้างจิตใจให้มั่นคง

มุ่งมั่นสร้างอนาคตให้สดใส
ทำสิ่งใดกรรมใดใครไม่ลุ่มหลง
ปฏิบัติตนเป็นคนดีที่ซื่อตรง
ให้ขยันสร้างคุณธรรมประจำใจ

ช่วยขจัดทุกข์สร้างสุขให้เพื่อน
ช่วยตักเตือนคนทำผิดคิดแก้ไข
ช่วยสร้างสังคมให้ดีมีภัย
ทำสิ่งไรช่วยใครได้ใจเบิกบาน

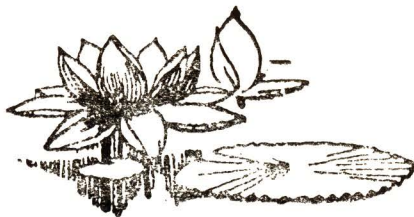
อย่าคิดเพียงครอบครัวยุเรเท่านั้น
อย่าคิดแต่แสวงสุขสนุกสนาน
อย่าคิดมุ่งแสวงหาพาสำราญ
เวลาผ่านล่วงไปไม่กลับคืน

ทำดีสร้างเสริมไว้ใจเป็นสุข
ย่อมไร้ทุกข์จิตแจ่มใสใจเข้มขัน
ความสุขเกิดจากความด้นยังขณ
มิเป็นอนิจกตัตตวิมลวักรรม

จิตใดไกลสิ่งเร้า
เห็นทุกสิ่งเป็นสุข
ชีวิตนัย่อมสนุก
จิตสลดมีกิสู้

ริงทุกข์
นารู้
ควรวญใคร่ เห็นจริง
อยู่ได้แนนไหน

อันความสุขสันต์หรรษาพาชื่นจิต
ทุกชีวิตประสงค้งใจหา
แสนยากยิ่งคิดค้นจนปัญญา
มีเรื่องมาพาทุกข์สุขกลายเป็น

ฝึกกายเป็นประจำทำให้แกร่ง
กายแข็งแรงไร้โรคเป็นโชคหนอ
ฝึกจิตให้ไกลทุกข์สุขเพียงพอ
จักขะลอคความแก่นแท้จริง

กรรมใดใครก่อไว้
สร้างกรรมดีสุขครอง
ทำชั่วมิตรกตรอง
ทำแล้วมีอาจแก้

ตามสนอง

แน่แท้

กรรมก่อ ติดตัว

หลุดพ้น บ่วงกรรม

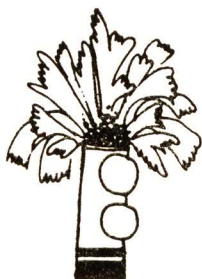
พลัดพรากจากคนรักมักเป็นทุกข์
แสงสุขแท้จริงยากหากไผ่หา
ทุกข์สุขคู่กันนั้นเป็นธรรมดา
ทุกข์วาประสพพบรำไป

อย่าคิดแก่นขุนเคืองเรื่องขนขม
เสียบอารมณ์ครุ่นคิดจิตหม่นหมอง
ลมเลื่อนเสียบได้สุขใจมาครอง
รู้ตรีกตรองโทสะไซร์หักไว้ดี

ความเคร่งเครียดทำให้ใจเป็นทุกข์
อยากมีสุขให้ได้ดูใจหมาย
ต้องรู้จักทำจิตใจให้ผ่อนคลาย
จักมกายจิตเป็นสุขทุกขมิเขื่อน

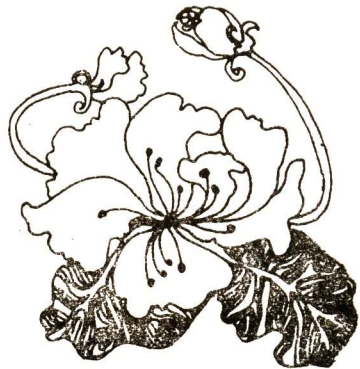

คล้ายเครียด

นกร่องเจ็ยแจ้วจับใจแจ่มไสยั้ง
สดชื่นจริงอยู่ท่ามกลางหว่างพฤษภา
คล้ายทุกข์ใจที่ประสบพบมา
ใช้เวลาพักกายาพาสรณญ

ทำงานหนักกับนทอนรอนชวีต
ควรครุ่นคิดคล้ายเครียดใจเกี่ยวคร้าน
ชมไม้ดอกตระการहरुดูได้นาน
จิตเบิกบานไร้โรคทุกข์โศกไม่มี

ช่วยเหลือผู้ใดใจอ่อนสข
ช่วยคนทุกข์ให้สบสันต์หรรษา
ช่วยแนะนำผู้เขววิยามวยชรา
ซพม์ค่าน่าภุมิใจไม่กลัวตาย

ความเกลียดชังคุณยาพิษเผาจิตเคียด
มีสื่อเสียดเป็นเรื่องราวที่ตึงไว้
อันความทุกข์ความสุขนอยู่ที่ใจ
ตรึงตรองให้ไถถ่วนล้วนสำคัญ

ถ่มเรือของท่านเสีย

เมื่อท่านทนทุกข์สุขไร้ใจสลด
ลมโหมครองเรือเราที่เฝ้าคิด
อย่าใช้เวลาผ่านไปเป็นเนืองนิตย์
กันเราจัตถมไม่ได้ไซ้เรองดี

มุ่งสร้างสุขให้ผอนแซมชนนั้ก
ฝากให้รักการช่วยเหลือเพื่อสดศรี
ความเศร้าเคลอนหายคลายด้วยช่วยชวี
มุ่งมันดีช่วยใครได้สบายใจ

เมื่อช่วยคนมากเพียงไรใจเพริศ
ข้อมถ่าเลิศถ่มเรองตนฝักฝนได้
ควรคิดทำสิ่งมีค่าพาเพลินไป
เรียนรู้ไว้ภายติดสุขศรีจริง

จำภายตีใหม่ในคัมภีร์ดีเลิศ
สุดประเสริฐสอนไว้การให้ดียัง
เป็นยอดมวงกลมดิมมตง
เจริญจริงได้พรดีศรีชวี

ทำตนให้เบิกบาน

ยิ้มกับทุกคนที่พบประสบด้วย
แย้มยิ้มช่วยทุกสิ่งดีกว่าที่หวัง
จิตชุ่มชื่นช่วยให้ใจเพิ่มพลัง
เปรียบดุจดั่งยาเลิศเจริดชูใจ

ช่วยคนในครอบครัวให้มีความสุข
ให้คลายทุกข์ทั่วทุกคนสมมุ่งหมาย
ทำตนรื่นเริงได้แสนง่ายดาย
สุขสบายทั้งกายใจให้คุณจริง

สบบัญญาใจสดีไสช่วยได้มาก
ใช้ลำบากช่วยได้ในทุกสิ่ง
พยายามให้แจ่มใสใจเป็นมิ่ง
ไม่ทอดทิ้งเงินจืดได้ใจเบิกบาน

Overcoming Sorrow

Saddened hearts see no rays of light,
Closest friendship brings no delight,
Things once enjoyed completely barren,
Deeds performed bring no motivation.
If sorrow is left unrepaired
Will lead to defeat and despair,
At all times teach your mind to seek
Serenity in spite of grief.
Finding joy amid gloom needs courage,
Sadness often makes us discouraged.
If victory is to grace your path,
Resist endlessly, strengthen your heart,
Various obstacles bravely rejected,
Ponder calmly, things are corrected.
Sow good acts, contentment follows,
Hearts are truly free from sorrow.

Translated into English by Princess Visakanuchawee
(Svasti) Utagawa

ขจัดทุกข์

เมื่อใจเป็นทุกข์ไร้สุขทุกอย่างสิ้น
ย่อมไม่ยินดีแม้แต่มิตรสนิทสนม
สิ่งที่เคยพอใจไม่ชื่นชม
เคยนิยมทำสิ่งใดไม่นำพา

หากปล่อยยให้ทุกข์ครองใจไม่ดีแน่
เป็นคนแพะขลาดอนาถหนา
ควรฝักใจให้สร้างสุขทุกเวลา
หัวชวามแม่พบทุกข์สุขเรื่อยไป

ฝักใจให้สุขแสนยากลำบากยิ่ง
เป็นความจริงพบทุกข์มากยากสดีใส

หากอยากประสบพบโชคชัย
มิแพภัยใจแกร่งแข็งสู้กัน

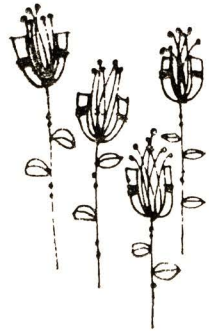
อุปสรรคทมิฬมาฝ่าฟันสู้
ตรึกตรองดูแลใจได้ไม่เสียขวัญ
สร้างความดีแต่สุขทุกกวัน
ใจมิพรั่นกลัวความทุกข์สุขแน่นอน

จากบ้าน

จากบ้านด้วยอาลัยจำใจพราก
สุขทุกข์ยากอยู่บ้านมีคร้านครั้น
คิดวามาเพื่อทวความดีสรร
มีควรพรนจิตเพริดทุกข์เกิดแทน

อยู่แห่งใดไม่เหมือนบ้านเรือนเก่า
ยามยังเขวชอบสนุกล้วนสุขแสน
น้ำใจรักถิ่นก่อนมีคลอนแคลน
ต้องห้ามแหนปลอบใจไม่คร่ำครวญ

จำปลุกปลอบดวงจิตมีคิดเศร้า
ชีวิตเรานนมสุขออกทุกข์ล้วน
หากอยากสบสุขใจให้ได้ล้วน
โปรดอย่าหวนทวนคิดชีวิตเก่า

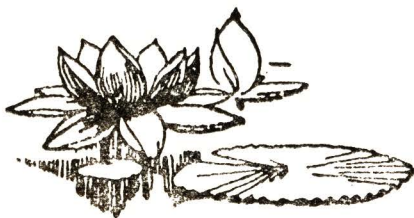
กว่ามนุษย์จักสุดสิ้นขันธ์
พึงรู้ดับทุกข์ใจไม่ให้เศร้า
มิเฝ้าเฝ้าปล่อยใจมิได้เถลา
ชีวิตเรานนสนนาพรนพริง

ควรครุ่นคำนึงคิดชีวิตหน้า
มีเวลาไม่มากหากนึกถึง
หมั่นทำดีเป็นศรีทุกข์มีตรง
เลิกกะนึ่งเรื่องสลัดรันทดใจ

หมวดที่ ๓

เรื่องเกี่ยวกับการศึกษา

จงเร่งเรียนเพื่ยรคิดจิตพ้นผูก
จงบ่มปลูกนิสัยใฝ่ศึกษา
จงฝึกรู้คุณค่ากาลเวลา
จงอดสำห้หม่นงานเบื่กบานใจ

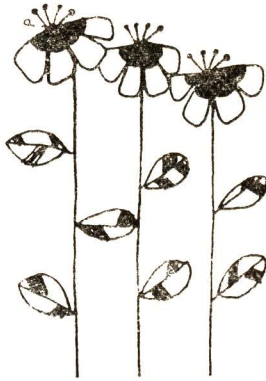
ขามเขาวฟงเรงรู	วิทยา
ขามใหญ่แสงทพขมา	เลขงขฟ
ขามหาไดไฟรคษา	อกสรวาง การบุญ
ขามแกเฒาเรงรบ	สรวางเตกุศถ

ชวนขวยแสงหาวิทยาให้เลิศ
ชักก่อเกิดอนาคตแสนสดใส
ทำกรงานรุ่งเรืองดมีโชคชัย
จงมั่นใจทำได้ดังจหวังมา

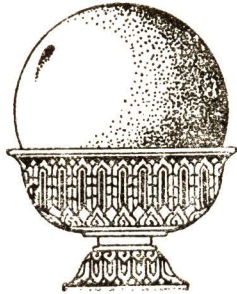
น้ำหยดเต็มตุ้มได้
อย่าได้นึกท้อใจ
แม้เรียนยากเพียงไร
จักเป็นคนรอบรู้

ฉันใด
คิดสู้
ไม่หน่าย
ก่อให้เกิดคุณ

ให้ทรัพย์มีอยู่ได้
ให้วิชาได้การงาน
ให้ไมตรีตระการ
ให้ทุกคนเร่ร่บ

ยืนนาน
เลี้ยงชีพ
ก่อมิตร มากมี
ทำดี ทวีคุณ

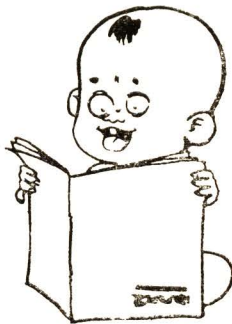

เด็กฉลาดมีความสามารถไกล
ต้องสนใจเร่งเรียนเพียรศึกษา
ข้อมตระหนักคุณค่ากาลเวลา
มีน้ำพาเรื่องเหลวไหลพาใจทรม

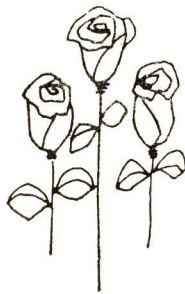

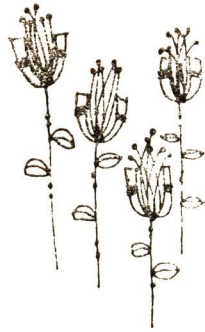
ใช้เวลาอย่างฉลาดสามารถเหลือ
จงทำเพื่ออนาคตอันสดใส
ยึดขยันเป็นคำประจำใจ
หมั่นเร่ร่อนไปประสพพบผลดี

ความขยันหมั่นเพียรเลิศประเสริฐสุด
นำซึ่งพรุดก้าวน้ำหาไตเหมือน
เป็นที่น่าจดจำเป็นคำเตือน
อย่าแซะเขื่อนนิ่งเฉยละเลยไป

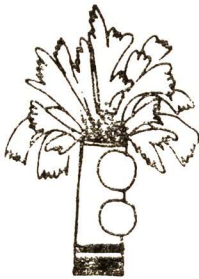

ขันตินำสำเร็จและสำราญ
แสนยากนานจึงเลิศประเสริฐไชร้
ความสำเร็จจรู๋ค่าเวลาไช
อ้อมใจเขม่นไม่พรั่นพริง

แม่นาทยังมคามหาศาล
อาจบันดาลช่วยได้ไม่เป็นผี
แพทย์ตระหนักคุณค่าเวลาดี
เพียงนาทช่วยมนุษย์รอดทั้งปดอดภัย

องพากเพียร

ตั้งเป้าหมายในชีวิตคิดให้เลิศ
เพียรให้เกิดความมานะมีละถอย
ความสำเร็จเป็นของเราตั้งเฝ้าคอย
ไม่เลือนลอยทำดั่งหวังที่ตั้งใจ

ขามเรียนพากเพียรหมั่นขยันยัง
เมื่อเรียนจริงรอบรู้สู้เขาได้
ขามทำงานข้อมกระเดื่องรุ่งเรืองไกล
จำใส่ใจชีวิตเราต้องเฝ้าเพียร

ค่าของเวลา

กาลเวลามีค่ามหาศาล
ยามเมื่อผ่านแลดับมิกลับหลัง
เวลาท่อนกร่อนชีวิตอนิจจัง
อย่ามัวนั่งเกยจคร้านสำราญใจ

ใช้เวลาให้เต็มความหมาย
จงชวนขวายศึกษาหาวิชาไว้
เพิ่มพูนความฉลาดสามารถไกล
เผื่อเพียรไปจนได้ดั่งมีปัญญา

อันคนที่สามารถเป็รื่องปราชญ์ยิ่ง
ทำงานจริงขยันหมั่นน้กานหา
เวลาข้อมมีค่ากว่าเงินตรา
มีอาจรามาทดแทนแสนเสี้ยดาย

วิชาอยู่คู่ชีวิต

อันทรัพย์สินไซอยู่คู่ชีวิต
เมื่อครุ่นคิดครวญใครจึงได้เห็น
แสวงวิชาทั้งธรรมเรื่องจำเป็น
คำกล่าวเช่นนมลมเลอนเตือนใจ

วิชาอยู่คู่ชวาคามากนัก
มิใช่สักแต่เรียนมุ่งเพียรไว้
เมื่อเรียนดมขอเสยงจักเกรียงไกร
ทำงานใดยอมสำเร็จเสร็จด้วยดี

คนงานเก่งมักเรียนดมอยู่มาก
ยอมลำบากเรียนหนักมักเป็นศรี
วิชาเป็นหลักยึดอยู่คู่ชว
มิเคยหนีหายไปจวบววยปราณ

หมวดที่ ๔

เรื่องเกี่ยวกับ

การทำงานและความสำเร็จ

ตั้งเป้าหมายในชีวิตมึคดถอย
ทีละน้อยทำตามแผนอันแสนหรู
พ่อแม่สอนอกทงยังมีคร
คอยช่วยคุดกเดือนมเลอนลม

มาดหมายทำสิ่งไรใจมุ่งมั่น
มีมีผันแปรเปลี่ยนเพียรนักหนา
ทุกอย่างดำเนินดีมีศรัทธา
มีเลิกราต้องสำเร็จเสร็จดังดี

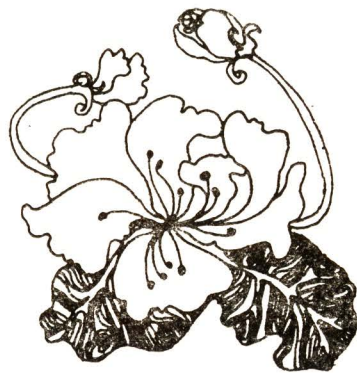
สร้างศรัทธาพาความฝันนั้นจริงได้
ใจเรื่องง่ายมุ่งหมั่นขยันมีหน้า
ความสำเร็จมิใช่สิ่งง่ายตาย
ต้องขวนขวายพากเพียรหนักกรำงาน

จงอย่าเกียจคร้านการทำงานไม่พัก

นั่งแต่นั่งสร้างวิมานตระการหรู

มีเคยเรียนเพียรวิชาตามคำครู

ตongนึกดูทำอะไรหากไม่เรียน

จงมุ่งมั่นทำงานสำราญจิต
อย่ามัวคิดเรื่องตำแหน่งแก่งแย่งหนอ
อุเบกขาทำใจให้พึงพอ
มีข้อท้อหมั่นงานสำราญดี

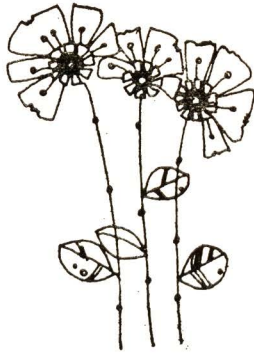

คนพิการยังดนตรีนเสียงตนได้
ช่างนำอายคนดมีสู้อุปสรรค
อย่าท้อแท้พ่ายแพ้แก่งานหนัก
จงยึดหลักความอดทนฝักฝนไป

แม่เหนื่อยยากตรากตรำใจสำราญ
จิตเบิกบานทำงานดมศกตศร
ทำงานช่วยสังคมอบรมให้ดี
เป็นวิธช่วยชาติประกาศธรรม

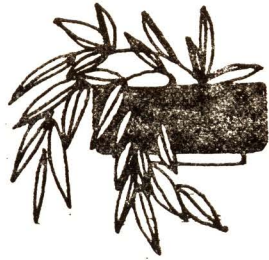
ทำางานนานเท่าไรไม่มีหมด
ต้องกำหนดการงานไว้ตั้งใจหมาย
เหน็ดเหนื่อยแล้วต้องรู้จักพักกาย
ใจสบายไร้โรคโรคค้ำจริง

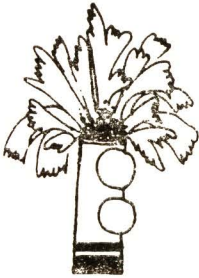
อย่าปล้ดงานเลื้อนไว้
อย่าคืคว่าความสำเร็จ
อย่าเสร์มสร้างความเที้จ
อย่าหยุดความก้าวหน้่า

ทำให้เสร์จ
เซ้องซ่า
หลอกล้อ ดวงคน
เร่่งสร้่าง ตนเอง

วาสนาไม่สำคัญ

อย่าคิดเรื่องวาสนาชะตา
ควรจดจำไว้ว่าถ้าคิดสู้
นำเรื่องทำพลาดผิดมาก็คิดดู
จักเรียนรู้อะไรในกมล
สิ่งที่ผ่านไปไม่อาจสามารถแก้
ต้องแน่วแน่ตรวจตราใหม่ให้ได้ผล
มุ่งพากเพียรหนักรู้จักอดทน
จึงเป็นคนมีค่านานิยม

สร้างความสำเร็จ

เมื่อความหวังพังทลายที่สิ้นความสุข
ต้องเรารุกสร้างขึ้นมาใหม่ใจต้องสู้
ซัพดำรงความหวังให้พลังเชิดชู
เผื่อค้ำค้ำความสำเร็จคงประดัง

พากเพียรแก้ไขสิ่งใดหลงพลาด
ย่อมสามารถสู่จุดหมายตั้งใจหวัง
ทำได้ดังที่คิดมผลิตพลัง
ความสมหวังเป็นจริงได้ใช้ความฝัน

ใจสู้

อนาคตจักสดใสใจต้องสู้

หากความรู้อยู่ตัวไม่มัวผัน

เฝ้าพากเพียรเรียนหนักหลักสำคัญ

ฝึกทุกวันให้ขยันหมั่นประจำ

ยามทำงานความรู้เลิศเกิดเป็นคุณ

ย่อมเป็นทุนงานมกดีทวีลา

เฝ้าฝึกตนให้เต็มคุณธรรม

แน่นอนนำชีพโรจน์เรืองประเทืองดี

มุ่งแต่งงาน

ทำกรงานอย่างใดใจยึดมั่น
สิ่งสำคัญขยันหมั่นคนควา
อุทิศทุ่มกายใจใช้เวลา
เพื่อก้าวหน้างานราบร่นนำชนชม
ความรู้้งโรจนที่ไ้รับประทับจิต
ไม่ครุ่นคิดคลายทุกข์แสนสุขสม
มิผิดหวังเอาใจใ้ไม่ตรอมตรม
น่านิยมพากเพียรหนักรักงานทว

จงช่วยตัวเอง

อย่าหวังความช่วยเหลือเพียงชีพ
ควรเร่งรีบช่วยตัวเองยามวินาศ
อาชีพสุจริตมีมากหลายหลากหลาย
แม้จะไม่เคยฝึกทำไม่สำคัญ
จงฝึกฝนทำงานชำนาญยิ่ง
เพราะเป็นสิ่งช่วยครอบครัวยามวินาศ
ทำงานหนักเป็นหลักของชีวิต
ต้องช่วยกันชาติจึงรอดและปลอดภัย

งานทำให้ชีวิตมีค่า

งานทำให้ชีวิตประเทืองเรืองใหญ่

ทำงานใดคิดให้ดีให้มีค่า

ควรครุ่นคำนึงถึงเวลา

ล่วงเลยมาแล้วแต่ลับมือลับตา

งานที่ใช้วิชาดีย่อมมีมาก

มีหลายหลากทำได้ใจสุขชื่น

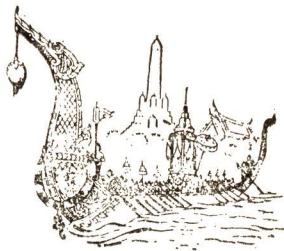
มุ่งมั่นทำใ้เกิดช่วยยังย่น

สุขสดชื่นงานมีค่าน่าภูมิใจ

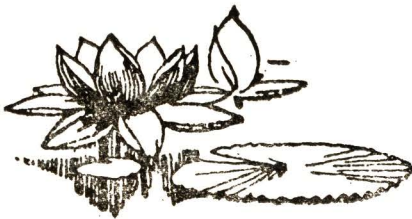

อภินิหาร

อย่าเบื่อหน่ายกิจจรรณงานหนัก
ทำใจรักงานจึงได้ผล
จิตใจแกร่งกล้าสู้รอดทน
แทบทุกคนพบอุปสรรคที่หนักใจ
อย่าท้อถอยพ่ายแพ้แก่ใครได้
เอาใจใส่จริงจึงมุ่งหวังไว้
ผลคงเลิศสมดังคิดมีติดไป
สุขสมใจงานเสร็จสำเร็จดังดี

ทำงานใดก็ทำให้	ถนัด
ทำสิ่งสุดสมควร	เลิศล้ำ
ทำทุกสิ่งทบทวน	รอบคอบ
ทำได้จุดดั่งขี้	สุขไชวี สมใจ

ความผิดพลาดเป็นคุณ

ความผิดที่ผ่านไปจำให้มัน
แสนสำคัญเป็นสิ่งที่อนันตนิเวศน
สร้างพลังจิตผกใจไว้ให้เคย
ไม่ละเลยสิ่งที่ผิดคิดให้ดี

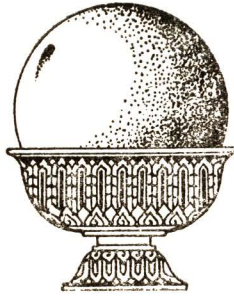
บทเรียนที่ได้รับนับค่ามาก
ขจัดทุกข์ยากผ่านไปใจสุขศรี
ชีพแกร่งแข็งกล้าสู้มากม
ตลอดชั่ววัฏระวัชบั้งใจ

ทำสิ่งไรไต่รตรองมองถ้วน
เรื่องใดควรทำก่อนรีบร้อนไม่ไกล
พยายามให้คิดครุ่นคิดขจัดผิดไป
เหน้อยอย่างไรใจสู้รู้ทานทน

เมื่อมุ่งมั่นขยันงานชำนาญยิ่ง
บากบั่นจริงต้องพบประสบผล
ทำงานดีจัตระรินแซมชนกมล
มิกลัวจนสร้างตัวได้ไม่อายใคร

หมวดที่ ๕

เรื่องเกี่ยวกับวาจา

การพูดจาสารพัดประหยัดคำ
จงจดจำถ้าพูดมากแก้ยากหนา
พูดแต่น้อยคอยฟังอย่าขวางเจรจา
กอนักจินานาสำเร็จเสร็จตั้งใจ

เมื่อพุดกิดชนิดใดใคร่ครวญก่อน
ถูกผิดอย่างไรให้สังวร
พลึงพุดพล่อยไปไร้อาหาร
ข้อมแน่อนแก่ไม้ได้ทำลายตน

ฝนไปรยมาพาใจให้ชนฉ่ำ
ดจถ้อยคำไพเราะเสนาะหู
คำพูดร้ายทำลายจิตมิตรศัตรู
ไต่รตรงดคำพูดดีเป็นศรีจริง

อย่าปลั่งปากว่าผู้ใดไม่ใคร่คิด
เมื่อพูดผิดรับขอโทษโปรดอย่าซ้ำ
ควรระวังยับยั้งการใช้วาจา
เป็นธรรมดาชนชนนิยมคำดี

เมื่อสนทนาย่าฟังว่าผู้ใดเขา
เรื่องของเรา ก็อย่ากล่าวมากหลากหลาย
ฟังเรื่องเขาเอาใจใส่ไม่วุ่นวาย
ช่วยเขาคลายเครียดได้ใจสร่าง

อย่าแสวงผิผู้ใดไร้ประโยชน์
ตำหนิโทษโกรธเคืองเป็นเรื่องใหญ่
ใช้คำดีคลี่คลายสบายใจ
คำพูดไร้เมตตาพาระทม

คำพูดดี

รจนาวจันเลิศเกิดศกตศรี

คำพูดดีแสนเพราะเสนาะหู

แม่พูดพลาดผิดนึกคิดเอ็นดู

ฟังเรียนรูวาคามากมาย

แม่เรื่องโกรธกัณฑ์ปล้นเล็ก

แม่ยามเด็กพูดคมคุณหลาย

พอแม่พนองรักอยู่มีรูคลาย

จวบจนวายวาคาادمคำจริง

มีพ้ันการนินทา

มีอาจเลียงถุกนินทาว่ร้าย
ไซ้เรื่องง่ายคนชมนิยมเสมอ
แม่นคอยระวังอย่างดีมีผลเธอ
ทำดีเสมอก็มีพ้ันคนนินทา

คนว่ร้ายไร้เหตุผลคนหาเรื่อง
ไซ้โกธเคองเรื่องทว่าน่าสลด
แม่นสนใจคนใ้ร้ายใจรันทด
แก้ไม่หมดคำกล่าวหาอย่าสนใจ

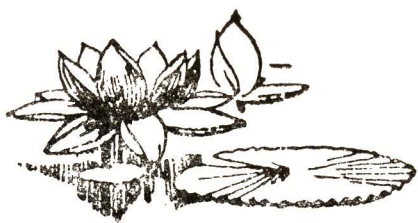

อย่าสนใจคำนิทา

เมื่อคนกล่าวคำนิยมชมชื่น
จิตรระรอนเบิกบานสำราญสัน
อย่าหลงระเริงว่าดีแก่ชีวิต
คำตินนช่วยให้สำรวจตรวจตน

เมื่อถูกนินทากล่าวว่าย่ำแย่
อย่าใจน้อยทำใจแจ่มใสไม่หม่น
นินทาว่าร้ายเสียหายไม่เกินทน
ดวงกมลแกร่งแข็งสู้รุจกลม

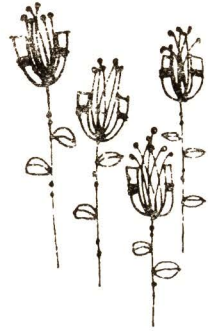

หมวดที่ ๖

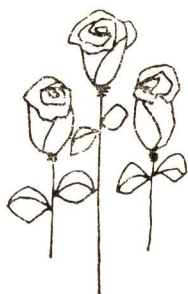
เรื่องเกี่ยวกับมิตร

หากจักห้ามิตรแท้จวบแก่เฒ่า
อนตัวเราต้องรักสมัครสมาน
หากเพื่อนทำผิดคิดตัดทาน
ยามสำราญร่วมสนุกทุกซ์ไม่มี

จ^๑ร^๒ู้^๓จ^๔ัก^๕แ^๖จ^๗ง^๘จ^๙ิต^{๑๐}ของ^{๑๑}ม^{๑๒}ิ^{๑๓}ตร^{๑๔}แท^{๑๕}
จ^{๑๖}เ^{๑๗}น^{๑๘}ว^{๑๙}เ^{๒๐}น^{๒๑}ว^{๒๒}เ^{๒๓}ช^{๒๔}ว^{๒๕}เ^{๒๖}น^{๒๗}ม^{๒๘}ิ^{๒๙}เช^{๓๐}น^{๓๑}เ^{๓๒}น^{๓๓}
ข^{๓๔}า^{๓๕}ม^{๓๖}เ^{๓๗}น^{๓๘}ป^{๓๙}ระ^{๔๐}ส^{๔๑}บ^{๔๒}พ^{๔๓}บ^{๔๔}ท^{๔๕}ก^{๔๖}จ^{๔๗}ั^{๔๘}ม^{๔๙}เ^{๕๐}ล^{๕๑}
ค^{๕๒}ว^{๕๓}า^{๕๔}ม^{๕๕}ค^{๕๖}ุ^{๕๗}น^{๕๘}เ^{๕๙}ค^{๖๐}ย^{๖๑}เ^{๖๒}อ^{๖๓}ม^{๖๔}ร^{๖๕}ู^{๖๖}เ^{๖๗}จ^{๖๘}ว^{๖๙}เ^{๗๐}ย^{๗๑}ใ^{๗๒}้^{๗๓}จ^{๗๔}ร^{๗๕}ิ^{๗๖}ง

ลับหลังเพื่อนแล้วไม่แคร์ว่า
คนเซ่นว่าต้องเลิกคบหลบหนี
เสียเวลาผูกมิตรสมานนานแรมปี
หาเพื่อนดีแสนยากลำบากใจ

พุงรุหลบหลกถ
คบบคนชวไมไ้การ
คบบคนดชวขงาน
คบบปราชญ์ฉลาดขงถา

คนพาด
ตกตำ
รุงโรจน
ยอมไ้บญญา

คนสองหน้า

แก้วแตกต่อติดได้อย่างไรเหมือน
ดูจโกธรเพื่อนที่แสนรักหักไม่ไหว
เขาใส่ร้ายมากมายมีอายุใจ
คบทำไมคนสองหน้าพาให้ตรม

เอาธรรมะเข้าข่มจิตคิดอภัย
ช่วยข่มใจมิให้เคืองเรื่องขนขม
คิดคนงถึงความดทขนขม
คิดคำคมบัวใต้น้ำปล่อยตามกรรม

ความดีเยี่ยมชนะ

ถึงเขาร้ายเราเอาดีเข้าสุ
เป็นทรูความครนชนชอบ
จงจำไว้อย่าใช้ความร้ายตอบ
พึงรอบคอบคิดไว้ให้อดทน
อันช้วนเรานั้นแสนสิ้นนัก
ต้องรู้หักใจไว้ไม่หมองหม่น
ละความโกรธเก็บไว้ในกมล
เผ่าฝึกฝนจนเคยชินนำยินดี

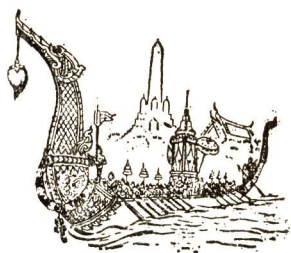
มิ่งมิตร

คุณเคยคบคามานั่นนานนัก
เป็นมิตรรักสนิทซึ่งจริงใจด้วย
มิเคยทอดทิ้งแม้ยามไม่ร่ำรวย
ก็ยังคงช่วยเมื่อตกต่ำเลิศน่าใจ

มิ่งมิตรชนคนมีน้อยมาก

ยามลำบากรู้จักมิตรไหน
เพื่อนเลวห่างเหินเมินไปไกล
เพื่อนดีไม่มีวันจักผันแปร

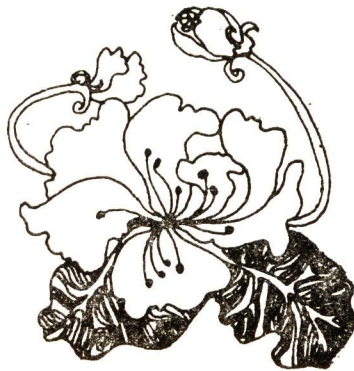

หมวดที่ ๓

เรื่องเบ็ดเตล็ด

ทางสายกลางแม้รู้ว่ายาก
ทำลำบากแสนยากหากดีเหลือ
หากปฏิบัติทำไม่ได้ไม่คลุมเครือ
เป็นที่เชื่อว่าประเสริฐเลิศดีจริง

ฟังละมโนทจรีตคิตมิชอบ
ฟังรู้อบจริยธรรมชักนำได้
ละโลกหลักโทโสได้ใจสบาย
มีเขื่อน่ายพอใจในสิ่งที่มี

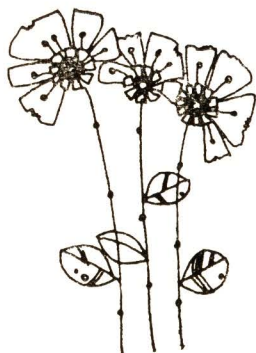

บุญทำกรรมไม่สร้างเลียงห่างพัน
มือบจนมอาชพดเป็นศรศกต
รู้พระคุณบิดามารดาที่รัก
ซัพเรจักรุ่งเรืองประเทืองทวี

กตัญญูเป็นคุณธรรมอันล้ำเลิศ
สุดประเสริฐผู้ใดมีเป็นศรีขยับ
ก่อความเจริญรุ่งเรืองประเทืองจริง
เป็นขอดีข่มงกมลแก่ตนเอง

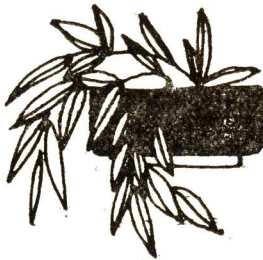

อย่าหวั่นไหวของง่ายไม่ได้เรื่อง
อย่าขุ่นเคืองผู้ใดให้หม่นหมอง
อย่าทำสิ่งไรไร้ตรรกะตรง
อย่าลืมนองคุณกตเวที

หอมกลิ่นกุหลาบไซรั
หอมนักปราชญ์ไปไกล
หอมคนดีอย่างใด
หอมคนซื่อท้าวพา

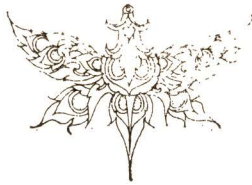
ชื่นใจ ยี่งนา
ท้าวหล้า
จักเปรียบ คนซื่อ
ยิ่งด้วย คนใด

ผู้ใดทรงสัตย์ไว้
คนย่อมเกอการณีย์
คนที่ช่วยอดหนน
คนไรสัตย์ทุกข์แล้ว

เป็นคุณ
แน่แท้
ชนชอบ ช่วยจริง
ขาดผู้อุปถัมภ์

อดออมเก็บทรัพย์ไว้	ขามยาก
ขามพบทุกข์ลำบาก	หาบไร้
ขามชรามือดอกขาก	จับจ่าย สบายใจ
ขามลาโลกเหลือไว้	ยกให้ ลูกหลาน

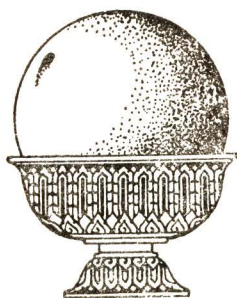

ทำสิ่งใดด้วยประมาทพลึงพลาดง่าย
แม่นความตายอาจเกิดก่อนมิผ่อนผัน
ความรอบคอบเป็นสังคตที่สำคัญ
จงยึดมั่นพึงจดจำทำได้ด

จักอยู่เย็นเป็นสุขมากขานัก
จักแสวงรักแท้ยากมากกว่า
จักขจัดโรคร้ายไร้โรคา
ชั่วช้าทำไม่ได้ไกลความจริง

ยามอยู่ไกลให้รัก

ยามห่างไกลให้คิด

ยามกลับมาใกล้คิด

ชีวิตคู่เช่นอ่าง

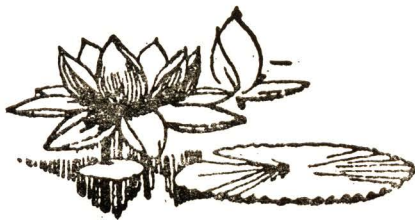
สลักจิต

สุขสร้าง โรยรา

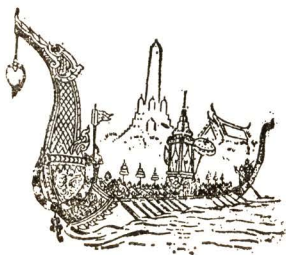
ชื่นชอบ ชมเชย

รักแท้र्मณเฑียร

จงอย่าดอติดอมปัญญา
ที่เขวข่มว่คนเขาโง่โง่หน้าเศร้า
อันกิเลสแม่มรุที่ขัดเกลา
เป็นคนเขล่าน่าสงสารผลาญชว

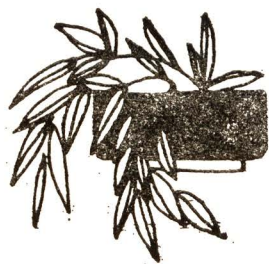
เสียดทรัพย์สินยอมได้	กลับคน
เสียดศตยแกเฆอน	ยากแก่
เสียดอารมณ์จมนาน	ขุนข่อง หมองหม่น
เสียดเมียรกมิตรแท้	หอนหายคลายเศร้า

จงเวรนั้นระงับดับเวรไม่ได้
จงฝึกใจอภัยทุกคนผลเลิศ
ละโทสะโมหะได้ใจประเสริฐ
พึงให้เกิดขึ้นคุณธรรมประจำตน

อย่าทำตนเป็นคนรักโลก
อย่าเศร้าโศกสลดอยู่ไม่รู้สร้าง
อย่าถือเกียรติไว้ไม่ปล่อยวาง
ทุกสิ่งอย่างไรเที่ยงแท้ผันแปรไป

ต่างคนต่างใจอย่าไปตำหนิเขา
ความคิดเราก็กฎกตองมองถ้ถ้วน
ความคิดเขาเป็นอย่างไรให้ทบทวน
ไม่สมควรอวดตัวเก่งฟ้งเกรงใจ

ไว้บุญญาขาดคุณค่าพาดนตำ
เมื่อไม่จำทำผิดเสมอผลอไพล
เมื่อขาดพินิจจักทำผิดเรื่อยไป
เมื่อตั้งใจทำความดีจักมีคุณ

อันความสววยรวยไหญ่ยอมไร้ค่า
หากแน่ว่าเจ็บป่วยอยู่มรู่หาย
เกียรติยศยิ่งใหญ่ไม่เสียดาย
หากน้กายและจิตตมค่าจริง

โรคภัยไข้เจ็บนั้นบนทอนจิต
ทุกชีวิตหนีไม่พ้นคนทั้งหลาย
เมื่อเจ็บป่วยมักเหนื่อยหน่ายทั้งใจกาย
จงผ่อนคลายโรคร้ายจะหายไป

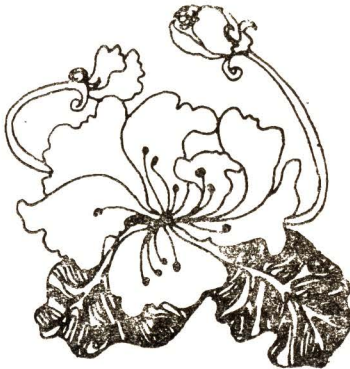

แรงกรรมร้ายคล้ายยาพิษ

ทำดวงจิตคนเราให้เศร้าหมอง

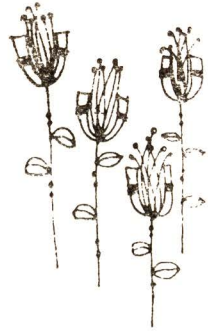
ทำสิ่งเลวร้ายได้ไม่ไตร่ตรอง

มีกรงฝังชั่วทำตัวทรมาน

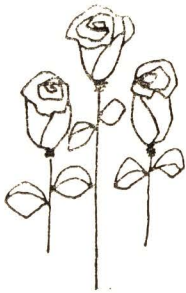

อย่าปล่อยให้ใจให้หม่นหมองครองทุกข์
อย่าแสวงสุขเกินไปได้ความคิด
อย่าให้ความเกียจคร้านผลาญชีวิต
อย่าทำผิดซ้ำซากยากจัด

พุดจาเห็นบแนมนนัไซรไรค่า
ควรพุดจาตรงไปไม้อ้อมค้อม
พงพุดจาให้ดมอ่อนนอม
พงออมหอมเล็กทะเลาะเพราะไมได้

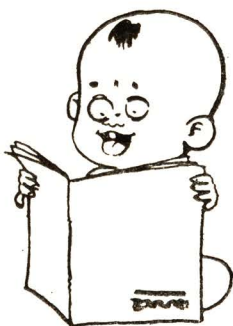

ดํากฤษณาพาดัวให้มัวหมอง
ขาดสติครองตัวมัวลุ่มหลง
ทำลายชีวิตจิตใจไร้ช่อตรง
มัวพะวงวุ่นวายน่าอายจริง

มีบางคนขายตนเพื่อเงินตรา
อนาถหนาเขาเป็นคนที่จนเกียรติ
ช่างโง่เขลามิขัดเกลาคนเขาเหยียด
ใจส่อเสียดแสร้งว่ามนำชัง

อย่าทักท้วงเรื่องใดไร้เหตุผล
พากเพียรทนศึกษาหาข้อผิด
ค่อยแก้ไขให้ดีทีละนิด
จักประสปีทธิดังที่ตั้งใจ

วัยชราที่มีค่า

เมื่อวัยชรามาถึงพึงสังเกต
มักมีเหตุเจ็บป่วยช่วยมิได้
รักษากายแข็งแรงเกร่งทั้งใจ
จิตสดใสรอคภัยหายสบายดี

สังขารเสื่อมแก่ไม่ไหวไข่เรื่องแปลก
มีอาจแลกความเยาว์วัยให้สดศรี
ใช้ชีวิตยาวนานทำงานมากมี
ทำความดีตลอดมาน่าปลื้มใจ

ประสบการณ์ที่ได้ยิ่งใหญ่นัก
ยึดเป็นหลักฝึกฝนคนรุ่นใหม่
สั่งสอนรู้นแนะนำทำอย่างไร
แก้ไขให้ยามทำผิดคิดท้วงติง

คนรุ่นหลังเคารพนบนอบนัก
มอบความรักหนุนเทิดเป็นเลิศยิ่ง
แม้วัยมากยังสนใจในทุกสิ่ง
เป็นยอดมิ่งขวัญใจให้ผู้เยาว์.

รายนามผู้ร่วมสมทบทุน
พิมพ์หนังสือ “กลอนแห่งชีวิต”

ม.ร.ว. อบลอ อดาวราย	๑๐,๐๐๐ บาท
ดร. วิเชียร วัฒนคุณ	๑๐,๐๐๐ ,,
คุณเรณู วัฒนคุณ	๑๐,๐๐๐ ,,
คุณอุไร เสนะวัต	๑,๐๐๐ ,,
รวมเป็นเงิน	๓๑,๐๐๐ บาท

เจ้าหน้าที่ในสถานทูตไทยประจำกรุงโตเกียว ประ
เทศญี่ปุ่น ร่วมสมทบ คือ

นายพยอม งามจริง	๒๐,๐๐๐ เยน
นายธนา ทองผิว	๒๐,๐๐๐ ,,
นายชาติรี ทองผิว	๑๕,๐๐๐ ,,
นางยอดเรือน ทองผิว	๑๕,๐๐๐ ,,
นางสาวสายหยุด โหมตไทย	๑๐,๐๐๐ ,,

แลกเปลี่ยนเงินไทยได้ ๑๔,๔๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๕,๔๐๐ บาท

พิมพ์ที่โรงพิมพ์วิญญาน ๔๓/๒ ถนนสามเสน
บางลำภู กรุงเทพมหานคร โทร. ๒๘๒๒๐๒๕
พร รัตนสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๓๐

คุณเรณู วัฒนคุณ
เป็นคนชนบุรีโดยกำเนิด
บิดาคือ พลเรือโทศรี
दारาย มารดา ม.ร.ว.
อบลอ ดาราย ในวัย
เด็กอายุประมาณสามขวบ
ครึ่ง สามารถอ่านหนังสือ
ต่าง ๆ ได้อย่างแตกฉาน
โดยเฉพาะหนังสือเกี่ยว

กับพุทธศาสนา จนเป็นที่รำลึกกันว่าเป็นเด็กตัวอย่าง

จบการศึกษามัธยมปีที่ ๘ ที่สตรีวัดระฆัง ประ
กาศนิยบัตรชั้นสูงทางการบัญชี (เทียบเท่าปริญญาโท)
จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สมรสกับ ดร. วิเชิขร วัฒนคุณ ติดตามสามีไป
ต่างประเทศใช้เวลาตั้งกล่าวศึกษาที่ Institut Technique
de Banque ประเทศฝรั่งเศส กลับมาทำงานที่ธนาคาร
แห่งประเทศไทยระยะหนึ่ง แล้วลาออกติดตามสามีไป
ต่างประเทศอีกทั้งสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส สวิสเซอร์แลนด์
และญี่ปุ่น

มีความสามารถรู้ภาษาต่างประเทศได้ถึง ๗ ภาษาจึง
ใช้ความรู้ที่มีอยู่สอนภาษาแก่เพื่อนต่างชาติเป็นวิทยาทาน

ปัจจุบันติดตามสามี ซึ่งเป็นเอกอัครราชทูตไทย
ประจำกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส